

AMATS Title VI

Agosto 2012

Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad

ANCHORAGE METROPOLITAN AREA TRANSPORTATION SOLUTIONS
(AMATS)

Title VI Non-Discrimination Implementation Plan

Approved by the
AMATS Policy Committee

Date: August 23, 2012

Robert A. Campbell, P.E., Chair
Central Region Director, Alaska Department of Transportation and Public Facilities

Daniel A. Sullivan
Mayor
Municipality of Anchorage

Alice Edwards, Director of Air Quality
Alaska Department of Environmental Conservation

Chris Birch
Member
Anchorage Municipal Assembly

Patrick Flynn
Member
Anchorage Municipal Assembly

AMATS Title VI Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad

Inaprubahan ng Komite sa Patakaran ng AMATS Agosto 23, 2012

AMATS Title VI Coordinator:

Craig H. Lyon, AMATS Coordinator

Telepono: (907) 343-7996

E-mail: lyonch@muni.org

FAX: (907) 344-7998

Ang Anchorage Metropolitan Transportation Area Solutions (AMATS) ay ang pinagsamang proseso ng Munisipalidad-Estado sa pagpapalano ng transportasyon na responsable sa pagpapalano at pagprograma ng mga pondo mula sa federal na Highway Trust Fund na inilaan para sa Munisipalidad ng Anchorage, ang Metropolitan Planning Organization (MPO) na itinalagang tumanggap ng mga pondong iyon.

Bahagyang pinondohan ang dokumentong ito sa pamamagitan ng kaloob mula sa U.S. Department of Transportation, Federal Highway Administration. Ang mga pananaw at opinyon ng mga may-akda na inihahayag dito ay hindi kumakatawan o sumasalamin sa mga pahayag at opinyon ng U.S. Department of Transportation. Binuo ang dokumentong ito na may patnubay mula sa Alaska Department of Transportation and Public Facilities.

TALAN NG MGA NILALAMAN

PANIMULA	6
PAHAYAG NG AMATS SA TITLE VI NA PATAKARANG WALANG DISKRIMINASYON	9
Mga karagdagang Pahintulot at Pagkilala	9
TUNGKULIN NG ANCHORAGE METROPOLITAN AREA TRANSPORTATION SOLUTIONS (AMATS)	10
Tungkulin at Istruktura ng AMATS	10
Mga Kasunduan	12
AMATS Title VI Coordinator	12
MGA PANGUNAHING RESPONSABILIDAD NG AMATS AT MGA ISINASAALANG-ALANG NG TITLE VI	13
Mga Aktibidad sa Pagplano at Pagprograma	13
Paglapit sa Publiko at Paglahok ng Publiko	15
Edukasyon at Pagsasanay	18
Mga Pamamaraan sa Pagkuha ng Data at Pag-analisa	18
PAGTIYAK SA PAGSUNOD SA MGA HINIHINGI NG TITLE VI:	18
Mga Garantiya ng Title VI	18
Abiso sa mga Benepisyo ng Mga Protektadong Class ng Title VI	19
Mga Pamamaraan sa Pagreklamo ng Diskriminasyon ng Title VI	19
Taunang Ulat sa Pagsunod ng Title VI na may Work Plan Element	21
Pagpapatupad: Mga Responsibilidad ng Title VI Coordinator	23
IMPORMASYON SA PAKIKIPAG-UGNAYAN	25
BAHAGI II	29
MGA MAPA	
Mapa 1: Hangganan ng Pinaplanong Lugar ng AMATS	8
Mapa 2: Mga Taong LEP na Nagsasalita ng Espanyol – Anchorage	40
Mapa 3: Mga Taong LEP na Nagsasalita ng Tagalog – Anchorage	41
Mapa 4: Mga Taong LEP na Nagsasalita ng Korean – Anchorage	42
MGA LARAWAN	
Larawan 1: Organizational Chart ng AMATS	11

MGA APENDESE

Apendese A: Mga Kasiguruhan ng AMATS Title VI	26
Apendese B: Munisipalidad ng Anchorage mga Kasiguruhan ng Kontratang May Kinalaman sa Title VI	29
Apendese C: Form sa Pagreklamo ng Diskriminasyon sa AMATS Title VI	30
Apendese D: AMATS Limited English Proficiency (LEP) Patakaran at Planong LEP	38
Apendese E: Kahulugan ng Mga Kataga	46

PANIMULA

Ang Anchorage Metropolitan Transportation Area Solutions (AMATS) ay ang proseso ng Munisipalidad-Estado tumutulong sa pagpapalano at pagprograma sa mga pagpapahusay sa sistema ng pang-ibabaw ng transportasyon gamit ang mga pondong federal na inilaan sa Munisipalidad ng Anchorage, ang Metropolitan Planning Organization (MPO) na itinalagang tumanggap ng mga pondong iyon. Tinutupad ng Munisipalidad ang tungkuling nito bilang kinikilalang MPO sa pamamagitan ng AMATS. Ipinapakita ng Mapa 1 sa pahina 8 ang Hangganan ng Pinaplanong Lugar ng AMATS. Responsibilidad ng AMATS na tiyakin, sa lahat ng tao, na ang mga programa, plano at patakaran nito ay isinasagawa sa paraang walang diskriminasyon, anuman ang lahi, kulay, bansang pinagmulan, o kasarian. Nangangako ang AMATS sa pagtupad sa obligasyong ito.

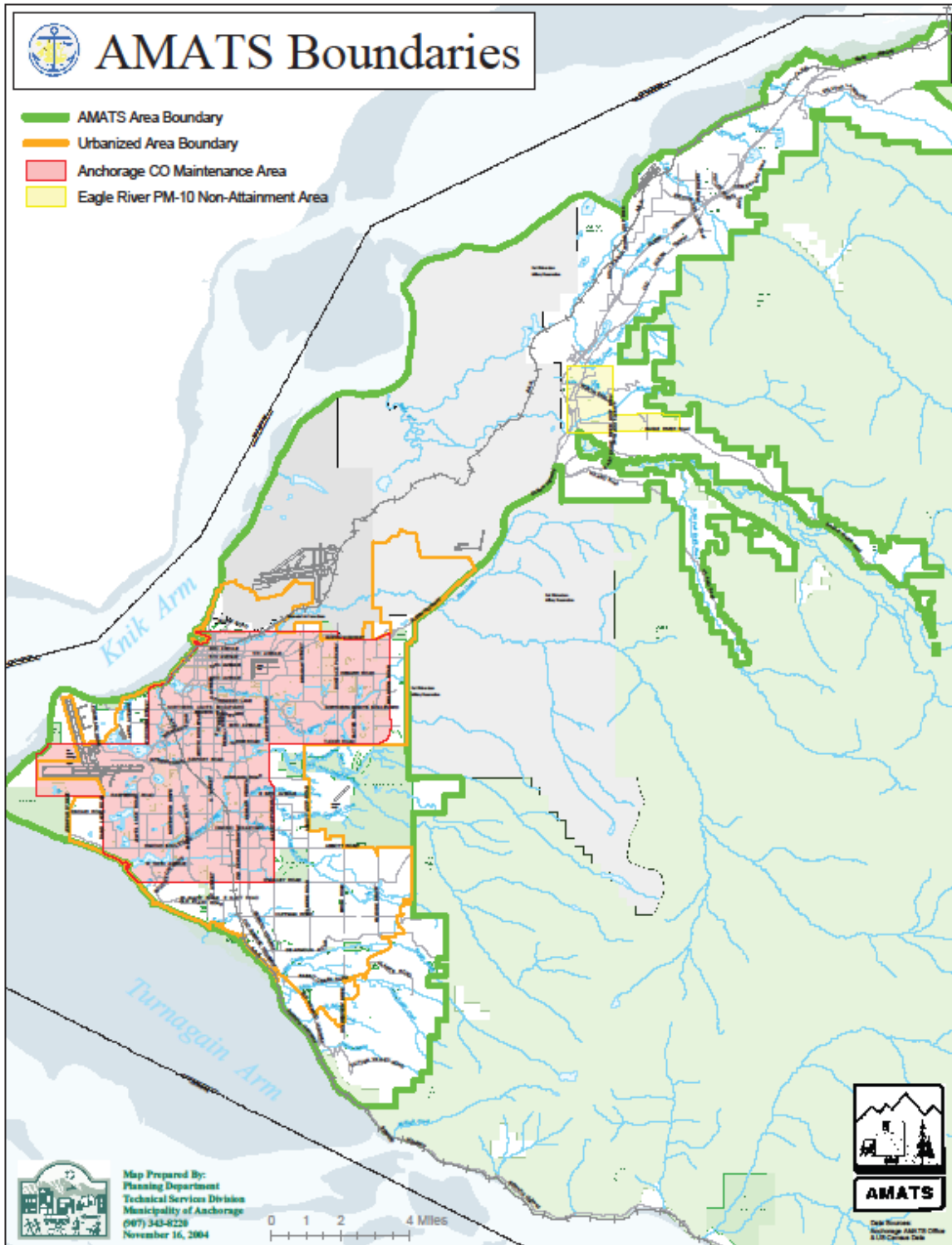
Ang Title VI ng Civil Rights Act ng 1964 (Civil Rights Act of 1964), ayon sa pagkaka-amienda nito, ay ipinagbabawal ang diskriminasyon batay sa lahi, kulay, at bansang pinagmulan. Partikular na, isinasaad ng 42 USC 2000d na *“Walang sino man sa Estados Unidos ang, batay sa lahi, kulay, o bansang pinagmulan, ang hindi ibibilang sa paglahok, tatanggihang bigyan ng benepisyo, o dadaan sa diskriminasyon sa ilalim ng anumang programa o aktibidad na tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal.”* Ipinagbabawal ng Federal Aid Highway Act ng 1973 (23 USC 324), at mga kaugnay na regulasyon (23 CFR 200.5 (p)), ang diskriminasyon batay sa kasarian.

Naglagay ang mga mas bagong Executive Order ng pagdiin sa mga proteksiyon ng Title VI sa lahi at bansang pinagmulan, nagdagdag ng mga populasyong maliit ang kinikita sa lista ng mga protektadong grupo, at nilinaw na kasama ang minorya at mga taong hindi bihasa sa Ingles sa ilalim ng bansang pinagmulan. Pinalawak ng Civil Rights Restoration Act ng 1987 (Civil Rights Restoration Act of 1987) ang saklaw ng proteksiyon ng Title VI sa pamamagitan ng pagdagdag sa kahulugan ng mga katagang “mga programa o aktibidad” na isama ang lahat ng programa o aktibidad ng mga tumatanggap ng tulong Federal, mga sub-recipient at kontratista, tumatanggap man ng tulong federal o hindi ang mga naturang programa at aktibidad (Batas Publiko 100259 [S.557] Marso 22, 1988).

Sama-samang binubuo ng mga kinakailangang ito ang legal na batayan para sa Programang Federal Highway Administration (FHWA) Title VI. Ayon sa 49 CFR 21.7 (b), hinihingi sa mga tumatanggap ng federal na tulong pinansiyal na magbigay ng naturang pamamaraan ng administrasyon ayon sa pagkakasukoy ng Kalihim ng Transportasyon para sa isang programa na magbigay ng makatuwirang garantiya na ito, at ang iba pang kalahok sa programa kasama ng mga contractor at subcontractor, na susunod sa lahat ng iniatas na kinakailangan o alinsunod sa mga regulasyong federal na may kaugnayan sa Title VI. Gabay na mula sa FHWA, *Public Funds for Public Benefit: Subrecipient’s Guide to Implement Title VI (Mga Pondong Pamubliko para sa Kapakinabangan ng Publiko: Binabalangkas ng Gabay ng Subrecipient para Maipatupad ang Title VI)*, ang karagdagang impormasyon na tatalakayin sa Title VI na Planong Walang Diskriminasyon.

Matagal nang kinikilala ng Estado ng Alaska at ng Munisipalidad ng Anchorage ang kahalagahan ng pagtiyak sa walang diskriminasyon sa paraan ng pakikipagnegosyo at paghahatid nila ng mga serbisyo sa publiko. Ang Title VI na Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad ay nagtatala ng prosesong para lamang sa pagtiyak na walang diskriminasyon sa AMATS, at kahanay nito ang mga patakarang walang-diskriminasyon ng kapwa Alaska Department of Transportation and Public Facilities (ADOT&PF) at mga hinihingi ng Munisipalidad ng Anchorage, at FHWA Title VI.

**MAPA 1: HANGGANAN NG PINAPLANONG LUGAR NG AMATS
(TANDAAN: Makukuha ang mapa na may mga aprubadong pagbabago
kapag naisa-pinal na)**

PAHAYAG NG AMATS SA TITLE VI NA PATAKARANG WALANG DISKRIMINASYON

Patakaran ng Anchorage Metropolitan Area Transportation Solutions (AMATS), alinsunod sa Title VI ng Civil Rights Act ng 1964 (42 USC 2000d *et seq*, ang Walang Diskriminasyon Batay sa Lahi, Kulay, o Bansang Pinagmulan), at iba pang kaugnay na batas at regulasyon sa walang diskriminasyon na nakalista sa ibaba, na walang sino man na, dahil lang sa lahi, kulay, bansang pinagmulan, o kasarian, ang hindi papayagang lumahok, pagkakaitan ng mga benepisy, o kaya'y dadaan sa diskriminasyon sa anumang programa ng pagpapalano sa transportasyon o aktibidad, tumatanggap man o hindi ng tulong federal ang AMATS mula sa U. S. Department of Transportation, pati na sa Federal Highway Administration (FHWA) at Federal Transit Administration (FTA).

10-11-12
Date

Robert A. Campbell, P.E., Chair, AMATS Policy Committee

Mga karagdagang Pahintulot at Pagkilala

- Title VI ng Civil Rights Act ng 1964
- Ang Civil Rights Restoration Act ng 1987
- 23 United States Code 324
- 42 United States Code 2000d hanggang 2000-4
- 23 Code of Federal Regulations Part 200
- 23 Code of Federal Regulations Part 420.121(h)
- 23 Code of Federal Regulations Part 450.334(a)(3)
- 49 Code of Federal Regulations Part 21
- Executive Order 12250
- Executive Order 12898
- Executive Order 13166
- Executive Order 13175
- U.S. Department of Transportation Order 1050.2
- U.S. Department of Transportation Order 5610.2
- Federal Highway Administration Order 6640.23

TUNGKULIN NG ANCHORAGE METROPOLITAN AREA TRANSPORTATION SOLUTIONS (AMATS)

Tungkulin at Istruktura ng AMATS

Ang mga kalahok na grupo sa pagpapalano at proseso ng pagdedesisyon ng AMATS ay: AMATS Policy Committee; AMATS Technical Advisory Committee (TAC); Municipal Planning and Zoning (P&Z) Commission, na kumikilos sa kapasidad nila bilang Citizens Advisory Committee sa AMATS; AMATS Air Quality Advisory Group, AMATS Freight Advisory Committee, Municipal Assembly; at kawanihan ng AMATS, kasama ng AMATS Coordinator. Kasalukuyang nasa proseso ng pagbuo ng dalawang bagong sub-committee ang AMATS, ang Bicycle and Pedestrian Advisory Committee at Intelligent Transportation Systems (ITS) Advisory Committee. Binubuo ang mga Citizens Advisory Committee sa paraang *ad hoc* habang binubuo ang mga pangunahing plano, katulad ng MTP. Bawat grupo ay may partikular na tungkulin sa proseso. Ipinapakita ng **Larawan 1** sa sumusunod na pahina ang kasalukuyang istruktura ng organisasyon.

Ang Policy Committee (PC) ng AMATS ang pinakahuling kinauukulang nagpapasya sa proseso ng pagpapalano ng transportasyon. Responsibilidad ng PC ang pagbuo at paggamit sa pangmatagalan (20 taong itatagal) na *Metropolitan Transportation Plan (MTP)*; ang lista ang mga proyektong nakaprograma para mapondohan sa loob ng 4 na taon na kabilang sa *Transportation Improvement Program (TIP)*, ang *Unified Planning Work Program (UPWP)* at budget (taunan man o tuwing ikalawang taon) na partikular na tumutukoy sa mga gagawin ng kawanihan ng AMATS, at ang *Public Participation Plan (PPP)*. Nagbibigay ang PC ng patakaran at pangkabuuang direksiyon sa AMATS Technical Advisory Committee; bumubuo ng patakaran sa transportasyon, mga layunin, at mithiin; sinusubaybayan ang pagpapatupad sa MTP at TIP; nagbibigay ng gabay sa pagbuo ng Plano sa Kalidad ng Hangin (Air Quality Plan); at tinitiyak ang pakikilahok ng publiko sa kabuuan ng proseso sa pagpapalano ng transportasyon at kalidad ng hangin.

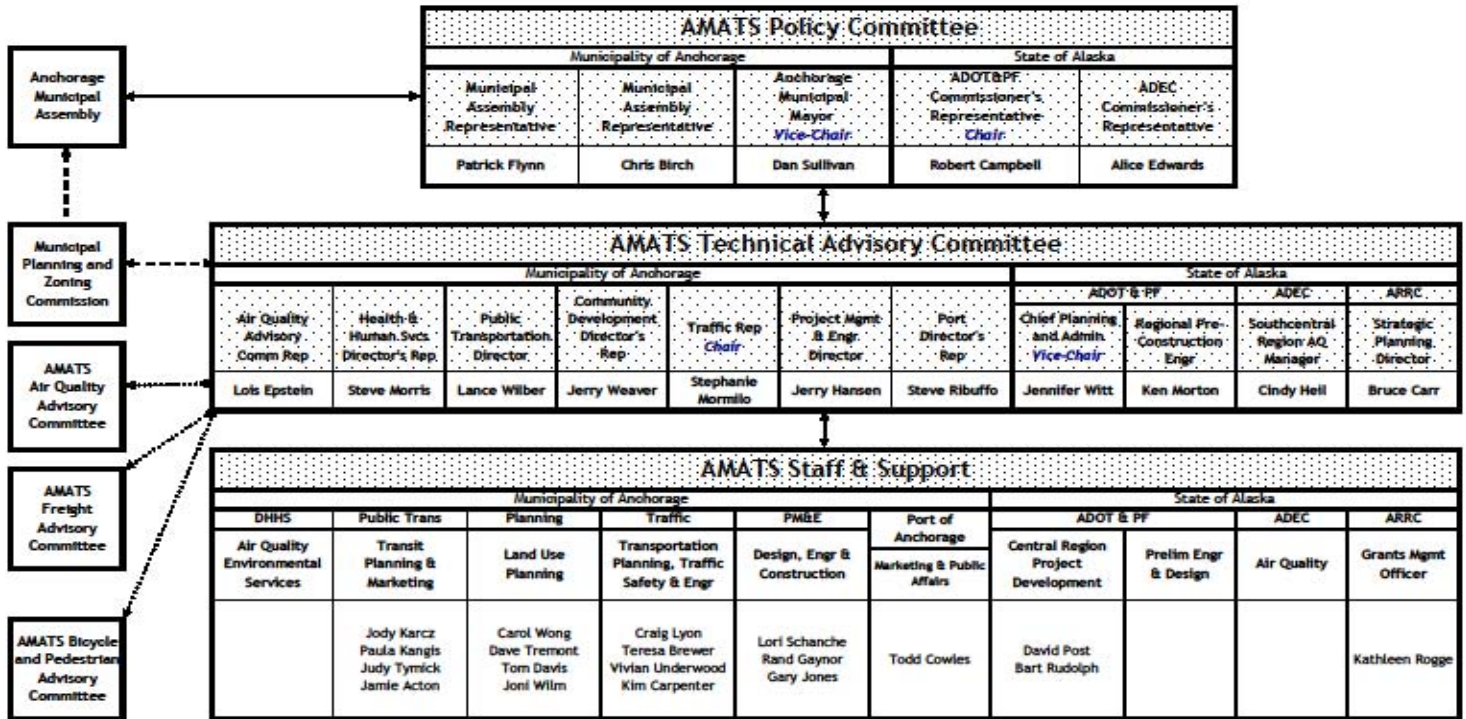
Ang Policy Committee na may limang miyembro ay binubuo ng dalawang Anchorage Assembly member na itinalaga ng Assembly, Mayor ng Anchorage o kinatawan, at mga Commissioner ng Alaska Department of Transportation and Public Facilities (ADOT&PF) at Alaska Department of Environmental Conservation (ADEC) o ng mga kinatawan nila. Ang miyembro ng ADOT&PF ang tumatayang Chairman.

Ang Technical Advisory Committee (TAC) na may labing-isang miyembro ay napapailalim sa Policy Committee, at binubuo ito ng mga puno ng iba't-ibang Municipal at State function, at isang kinatawan ng AMATS Air Quality Advisory Group. Responsibilidad ng TAC ang pagbuo at pagpapanatili ng mga plano at programa ng AMATS sa transportasyon at kalidad ng hangin. Nagbibigay ang TAC ng tulong na teknikal at nag-aaral at nagbibigay ng mga rekomendasyon sa MOA Planning & Zoning Commission, sa Assembly, at sa AMATS Policy Committee.

Responsibilidad din ng TAC ang paghahanda ng mga teknikal na pag-aaral at mga pinagsamang proseso ng pagpapalano sa Federal Highway Administration (FHWA). Ang Municipal Director ng Traffic ang tumatayong Chairman ng TAC.

LARAWAN 1: ORGANIZATIONAL CHART NG AMATS

Anchorage Metropolitan Area Transportation Solutions
AMATS Organizational Chart

Mga Kasunduan

Ang proseso sa pagpapalano ng transportasyon ng AMATS ay ginagabayan ng *AMATS Inter-Governmental Operating Agreement* sa pagitan ng Estado ng Alaska at Munisipalidad ng Anchorage. Kasama sa Operating Agreement ang Mga Garantiya ng Title VI, na tinalakay sa ilalim ng mga Pamamaraang Administratibo, sa ibaba. Lumagda rin ang Munisipalidad ng Anchorage sa isang Kasunduan sa Pagitan ng Mga Gobyerno para sa Mga Organisadong Aktibidad sa Pagpapalano ng Transportasyon at Pagpapatupad sa Mga Pagpapahusay sa Transportasyon sa Katutubong Nayon ng Eklutna, ang tribong kinikilala sa MOA.

AMATS Title VI Coordinator

Ang AMATS Coordinator ay tumatayong Coordinator ng AMATS Title VI, at responsable sa pagtiyak sa pagsasakatuparan ng Plano ng Pagpapatupad ng AMATS Title VI. Ang AMATS Coordinator ay isang posisyong nilikha para sa kawanihan ng Munisipyo para mangasiwa sa pang-araw-araw na gawain ng proseso sa pagpaplanong pinondohan ng pamahalaang federal, sa pakikipagtulungan sa iba't ibang Departamento ng Munisipyo, at sa kawanihan ng ADOT&PF Central Region Planning and Engineering, sa Federal Highway Administration (FHWA) at Federal Transit Administration (FTA). Ang AMATS Coordinator ay siya ring Supervisor sa pagpapalano ng Transportasyon sa Munisipalidad ng Anchorage, na nangangasiwa sa tatlong kawanihang nagpapalano na nagbibigay ng suporta sa AMATS.

MGA PANGUNAHING RESPONSABILIDAD NG AMATS AT MGA ISINASAALANG-ALANG NG TITLE VI

Mga Aktibidad sa Pagplano at Pagprograma

Metropolitan Transportation Plan (MTP)

Kinakatawan ng MTP ang pangmatagalang estratehiya sa pamumuhunan para sa mga pasilidad at serbisyo ng pang-ibabaw na transportasyon na pinondohan ng pamahalaang federal upang matiyak ang mobilidad at access sa kabuuan ng rehiyon ng AMATS. Tinutugunan ng MTP ang mga kalsada, sasakyang pampubliko, kargamento, at mga mobilidad at access na hindi de-motor, pati na ang mga programa sa pangangailangan sa transportasyon at mga programa ng system, at may kasamang planong pinansiyal. Ang isang layunin ng MTP na kaugnay ng Title VI ay bumuo ng maganda at mahusay na network ng transportasyon na isinasaalang-alang ang, kasama ng iba pang bagay, ang pagkapantay-pantay ng lahat ng gumagamit, at katarungang panlipunan. Ang pagkapantay-pantay ay unang tinutugunan sa pamamagitan ng aktibong paglapit at paghingi ng makabuluhang pakikilahok ng mga taong nasa minority, maliit ang kinikita, at limitado ang nalalamang Ingles at iba pang grupo na karaniwang hindi napaglilingkuran. Tinutugunan ang katarungang panlipunan sa pamamagitan ng pagsasagawa ng pagsusuring Environmental Justice (EJ) sa mga inirekomenda ng MTP na pagpapahusay na kasama sa Apendese sa MTP. Kasama sa pagsusuri ng EJ ang pagtalakay sa mga pangangailangang pangtransportasyon ng mga taong maliit ang kinikita at minority, at ang mga kaugnay na benepisyo at pananagutan ng mga proyektong inirekomenda ng MTP, pati na ang mga isinaalang-alang na pamamaraan sa pagpapaliit ng pinsala. Isinama ang mga mapa na naghahambing sa lokasyon ng inirerekomendang lansangan at pagpapahusay sa transportasyon na may mga overlay na nagpapakita sa lokasyon ng mga taong minority at maliit ang kinikita batay sa data ng Census.

Transportation Improvement Program (TIP)

Pinoprograma ng TIP ang mga pondong federal para sa mga pagpapahusay sa pang-ibabaw na transportasyon sa loob ng apat na taon. Inuuna ang mga inirerekomendang proyekto sa lansangan at kaligtasan, pagpapahusay sa transportasyon, at mga proyekto sa pagbabawas sa pagsikip ng trapiko at kalidad ng hangin (congestion mitigation and air quality, CMAQ) para isama sa TIP batay sa bahagdag panukatan ng bawat kategorya. Pinakamalinaw na tinutugunan sa bahagdag panukatan ng CMAQ ang Title VI na partikular na isinasaalang-alang ang pakinabang para sa mga taong minority o mahihirap na nasa loob ng kategorya ng lugar at

bilang ng mga taong napaglilingkuran. Bumuo rin ang AMATS ng Mga Patakaran at Pamamaraan na nagbibigay ng karagatang gabay sa pagbubuo at pagbabago ng TIP.

Unified Planning Work Program (UPWP)

Tinutukoy at inilalarawan ng UPWP ang lahat ng pagpapalano sa transportasyon at kalidad ng hangin, at mga aktibidad na isasagawa ng kawanihan ng AMATS para sa isa o dalawang taong haba ng panahon. Nagbibigay-daan ang dokumentong ito sa pagpapalano sa pagsasanay sa Title VI ng kawanihan, at tinitiyak na lahat ng bahagi ng programa sa patrabaho ng Title VI at napopondohan.

Public Participation Plan (PPP)

Tinutugunan ng PPP ang mga problema sa Title VI sa pamamagitan ng pagbigay ng mga partikular a layunin, mithiin at estratehiya sa paglapit sa mga maliliit ang kinikita, minorya at limitado ang pananalita ng Ingles. Nag-aalok din ang PPP sa mga kawani ng mga kasangkapan upang matukoy at mabawasan ang mga hadlang sa paglahok ng publiko kapag nagpapalano ng paglapit. Mas detalyadong tinatalakay ang paglahok ng publiko sa sumusunod na seksiyon, Paglapit sa Publiko at Paglahok ng Publiko.

Mga Pamamaraan sa Pagbabawas ng Pinsala ng Title VI:

- Mga Mithiin at Layunin ng MTP: Pag-aralan ang 2035 Mga Mithiin at Layunin ng Anchorage MTP para sa mga pagkakataong mapagtibay ang panata sa Title VI at Katarungang Pangkapaligiran. Isaalang-alang na magdagdag ng mga layunin para sa pagsasaalang-alang sa pagkapantay-pantay at katarungang panlipunan (Goal 3, 2035 Metropolitan Transportation Plan: “Bumuo ng maganda at mahusay na network ng transportasyon na nagsasaalang-alang sa gagastusin sa pagpapatayo, pagpapagana, at pagpapanatili sa system; ang pagkapantay-pantay ng lahat ng gagamit; mga epekto sa kalusugan ng publiko; mga prinsipyong pangkomunidad; at katarungang panlipunan.”)
- Bahagdang Panukatan ng MTP at TIP: Pag-aralan ang bahagdang panukatan ng MTP at TIP para sa mga pagkakataong makadagdag o mapahusay ang mga isinasaalang-alang na kaugnay ng Title VI, at gumawa ng mga pagbabago kung saan naaangkop sa mga nakatakdang pag-update sa kapwa dokumento. Tiyakin na ang bahagdang panukatan ng MTP at TIP ay sumasalamin sa Mga Mithiin at Layunin ng MTP, partikular na sa mga isinasaalang-alang na kaugnay ng Title VI.
- TIP EJ Analysis: Para sa bawat bagong TIP, magsagawa ng pagsusuri sa Katarungang Pangkapaligiran sa mga proyekto ng TIP, katulad ng inihanda para sa MTP, at isama ang mga resulta ng pagsusuri bilang apendese sa TIP.

- Mga gagawin ng UPWP Title VI: Pagsama-samahin ang mga estratehiyang Title VI at pamamaraan sa pagbabawas ng pinsala mula sa Planong Pagpapatupad ng Title VI na ito, kapag naaprubahan, at mula sa PPP, papasok sa UPWP upang matiyak ang pagpapatupad sa mga probisyon ng Title VI ng kapwa plano.

Paglapit sa Publiko at Paglahok ng Publiko

Nangangako ang AMATS sa mga aktibidad na paglapit sa publiko na nakalista sa ibaba, taglay ang mithiing maging mapagsama.

Ang isang Planong LEP ng AMATS, na nangangailangan ng pag-assess, ay binuo at isinama bilang Apendese D ng *Title VI na Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad na ito*.

- **Mga Pulong Pampubliko**: Kasama ang lahat ng nakatakhang pulong pangnegosyo ng AMATS, at pulong pampubliko, mga pagdinig o workshop na nakatakda para sa mga partikular na proyekto o update sa plano:
  - Magdaos ng mga pulong pampubliko sa mga lokasyong kilala at maginhawa, tulad ng mga paaralan, simbahan, at recreation center, na mapupuntahan sakay ng pampublikong transportasyon at sa mga gusaling napapasok ng ADA.
  - Gawing iba-iba ang mga oras ng pulong at magtakda ng mga pagkakataong makapagbigay ng input, katulad ng mga listening post, sa magkakaibang oras sa buong araw.
  - Magbigay ng pagkain sa mga pagpupulong upang himukin ang mga tao na dumalo.
- **Web site**: Magpanatili ng malawakang Web site na madalas i-update. Kasama sa site ang impormasyon tungkol sa mga responsibilidad ng ahensiya, programa, lathalain, paparating na pulong, at impormasyon sa pakikipag-ugnayan. Magtataglay din ang Web site ng aprubadong Title VI na Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad, Title VI na mga pamamaraan at form sa pagrereklamo, at mga pangunahing dokumento na isinalin sa iba pang mga wika, kung naaangkop, pati na ang mga serbisyong magagamit ng mga taong may kapansanan kapag hiningi.
- **Mga Bulletin ng E-mail at Maiinit na Paksa**: Gumamit ng komprehensibong lista ng mga e-mail para mapanatiling maalam ang publiko sa mga programa, komento ng publiko, pagpupulong at lathalain ng ahensiya. Patuloy na nagdaragdag at ina-update ng AMATS ang lista ng mga e-mail nito, at sama-samang sinisikap na isama ang mga grupong kumakatawan sa mga taong Title VI, at imbitahan ang mga interesadong indibidwal o grupo na maidagdag sa listahan ng mga e-mail.
- **Mga Municipal Board at Commission**: Magbigay ng mga presentasyon at humingi ng feedback; i-follow up kung paano ginamit ng project team ang input at para kumuha ng feedback sa bisa ng proseso.

- **Mga Konseho ng Komunidad:** Magbigay ng mga presentasyon at humingi ng feedback.
- **Mga Kaganapan:** Makipagtulungan sa mga dati nang organisasyong batay sa komunidad, batay sa pananampalataya, at mga pangangalaga sa kalusugan at serbisyong panlipunan
  - Magbigay ng mga presentasyon sa kani-kanilang mga board of directors at humiling ng feedback mula sa mga tauhan nila (hal., United Way, Catholic Social Services, atbp.)
  - Lumahok sa mga kaganapan nilang paglapit sa lipunan (Literary Council, Bear Paw Festival, atbp.).
- **Mga Lathalain:** Magbigay ng elektroniko at nakalimbag na kopya ng mga plano, pag-aaral, at ulat sa proyekto. Ang mga nakalimbag na kopya ay makukuha sa mga tanggapan ng AMATS, o sa mga pampublikong aklatan.
- **Mga naisalin na babasahin:** Maghanda ng pagsasalin sa isang pampublikong pagpupulong / mga paunawa ng pagdinig, mga fact sheet ng proyekto, overview map, mga importanteng dokumento, at impormasyon sa pakikipag-ugnayan sa proyekto, ayon sa naaangkop. Ikalat sa minorya at mga organisasyong katutubo para maabot ang mas maraming tagapakinig hangga't maaari.
- **Mga Serbisyo sa Pagsasalinwika:** Maghanda ng mga serbisyo sa pagsasalinwika sa batayang kung kinakailangan, o hiningi para sa mga pampublikong pagpupulong. Para sa mga pagbisita sa tanggapan ng mga taong maaaring nangangailangan ng mga serbisyo ng tagapagsalin, may nakatakdang proseso ang MOA sa pamamagitan ng Employee Relations. Maaari rin magbigay ang AMATS ng serbisyo sa pagsasalinwika kapag kinakailangan sa pamamagitan ng mga serbisyong gaya ng LanguageLine.
- **Mga Listening Post:** Magtakda ng mga booth bilang mga listening post sa mga grocery store, coffee shop, at iba pang lugar na pinagtitipunan para makausap ang publiko sa sarili nilang lugar, sagutin ang mga tanong, at humingi ng feedback.
- **Title VI / Paglapit ng EJ sa Publiko:** Patuloy na makipagtulungan sa mga pinuno ng komunidad at mga organisasyon na kumakatawan sa minorya, maliit ang kinikita at mga grupong LEP upang matukoy ang pinakamagandang paraan ng pakikipag-ugnayan sa kanila, at palawakin ang mga ugnayang iyon upang patuloy na mapahusay ang mga protokol ng AMATS.
- **Mga Aktibidad na Pagsubaybay sa Sarili:**
  - Itala ang data sa mga dumalo sa sign-in form ng pulong pampubliko, at ibuod ang impormasyong ito taun-taon para sa ADOT&PF Civil Rights Office.

- Mag-follow up sa mga indibidwal pagkatapos ng mga pulong pampubliko.

Mga Pamamaraan sa Pagbabawas ng Pinsala ng Title VI:

- **Title VI / Pagtatasa sa Paglapit ng EJ sa Publiko:** Bumuo at magpatupad ng pormal na mekanismo para masuri ang bisa ng mga aktibidad na paglapit sa publiko ng Title VI. Bumuo ng mga pamamaraan at mga partikular na gawain upang pinuhin ang mga estratehiya sa paglapit sa publiko na nakalista sa kasalukuyang PPP.
- **Mga Serbisyo sa Pagsasalinwika:** Ipatupad ang aprubadong planong LEP sa pamamagitan ng pagtukoy sa mga pangunahing elemento ng dokumento na isasalin sa Espanyol, Tagalog, at Korean, at ihanda ang pagsasalin sa mga ito. Kapag naaprubahan ang Title VI na Planong ito, ia-update ang Web site upang ipabatid ang pagkahanda ng salin serbisyong pagsasalin kapag hiniling, na may minimum na paghahandang kailangan para hilingin ang mga serbisyo.
- **Mga Serbisyo sa Pagsasalinwika:** Tuklasin ang iba pang napagkukunan ng serbisyong hinihingi, gaya ng LanguageLine (ginagamit ng MOA Public Transportation Department) para maghatid ng one-on-one na serbisyo sa pagsasalin para sa kawanihan. Kapag naaprubahan ang Title VI na Planong ito, ia-update ang Web site upang ipabatid ang opsiyon na ito, na may minimum na paghahandang kailangan para hilingin ang mga serbisyo.
- **Update sa Public Participation Plan (PPP) ng AMATS:** I-update ang AMATS PPP na may mga partikular na pamamaraan sa pagbabawas ng pinsala mula sa Planong Title VI at Planong LEP, at isama ang timeline ng pagpapatupad.

Edukasyon at Pagsasanay

Responsibilidad ng AMATS na turuan ang publiko tungkol sa mga programang pinopondohan ng pamahalaang federal at sa mga karapatang ibinibigay sa kanila ng Title VI. Hinihingi nito ang regular at komprehensibong paglapit sa publiko at pagtuturo, partikular na sa mga taong maliit ang kinikita at minorya, at mga taong limitado ang kahusayan sa wikang Ingles. Isinasama ng planong ito ang Limited English Proficiency Plan ng AMATS (**Apendese D**) para tugunan ang mga kinakailangang ito. Ang mga pagsisikap na lapitan ang mga taong minorya at maliit ang kinikita ay mas detalyadong tinatalakay sa seksiyon na Paglapit sa Publiko at Paglahok ng Publiko, sa itaas.

Hinihimok ang kawanihan ng AMATS sa pagpapalano ng transportasyon na lumahok sa pagsasanay para sa Title VI at mga kaugnay na paksa. Makikipagtulungan ang kawanihan sa ADOT&PF Civil Rights Office at sa Research and Technology Transfer (T2) para sa impormasyon ukol sa paparating na mga pagkakataong makapagsanay

Mga Pamamaraan sa Pagkuha ng Data at Pag-analisa

Ginagamit ang data sa demograpiko upang masapatan ang dalawang pangunahing hinihingi na kaugnay ng Title VI: sa pagbuo ng profile ng demograpiko para sa pag-assess sa pangangailangan ng LEP (basahin ang Apendese D), at sa pagkilala at pagmamapa sa lokasyon ng mga taong maliit ang kinikita at minorya para sa mga pagsusuri sa Katarungang Pangkapaligiran ng MTP. Tinitipon din ng AMATS ang data upang subaybayan ang impormasyong Title VI para sa mga pulong pampubliko (lahi, lipi at kasarian para sa bawat dadalo).

Mga Pamamaraan sa Pagbabawas ng Pinsala ng Title VI:

- **Pagmapa sa Data ng Demograpiko:** Patuloy na pinuhin at i-update ang mga mapa ng lokasyon ng mga taong LEP para sa bawat isa sa tatlong pangunahing grupo ng ibang wika (Espanyol, Tagalog, at Korean) upang tulungan ang kawanihan sa mga pagsisikap na lapitan ang publiko.

PAGTIYAK SA PAGESUNOD SA MGA HINIHINGI NG TITLE VI: MGA PAMAMARAANG PANG-ADMINISTRATIBO NG AMATS

Mga Garantiya ng Title VI

Ang bawat gawad na federal na tulong pinansiyal ay dapat may kaakibat na mga garantiya na ang programa, at iba pang kalahok sa ilalim ng programa kabilang na ang mga contractor at

subcontractor, ay isasagawa, o na ang pasilidad ay pagaganahin, alinsunod sa Title VI, Civil Rights Act ng 1964. Ang AMATS Inter-Governmental Operating Agreement, Section 16 – Compliance sa Title VI, Civil Rights Act ng 1964, ay nagbibigay ng mga garantiyang ito mula sa AMATS. Ang Section 16 ay ibinibigay bilang sipi mula sa AMATS Inter-Governmental Operating Agreement sa **Apendese A** ng Title VI na Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad na ito. Ang **Apendese B** ng Planong ito, mga Munisipalidad ng Anchorage mga kasiguruhan ng Kontratang may kinalaman sa Title VI, ay sipi mula sa mga sapilitang probisyon ng kontrata na hinihingi para sa lahat ng kontrata ng Munisipyo mula sa MOA Department of Law.

Abiso sa mga Benepisyo ng Mga Protektadong Class ng Title VI

Ang impormasyon sa AMATS Title VI na Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad ay kinakailangang gawing handa para sa mga kalahok, makikinabang, at iba pang interesadong tao. Ipo-post ang isang Pampublikong Paunawa sa Pagsunod sa Title VI sa Web site ng AMATS sa sumusunod na link:

<http://www.muni.org/Departments/OCPD/Planning/AMATS/Pages/TitleVI.aspx> Ipo-post sa Web page ng AMATS Title VI ang mga naisalin na bersiyon ng Abisong ito sa Espanyol, Tagalog, at Korean. (Pakibasa rin ang seksiyon na Edukasyon, Paglapit sa Publiko at Mga Pamamaraan sa Pagbabawas ng Pinsala sa ilalim ng Mga Aktibidad sa Pagpapalano at Pagprograma ng AMATS, sa itaas).

Mga Pamamaraan sa Pagreklamo ng Diskriminasyon ng Title VI

Paghahain ng Reklamo

Ang sinumang tao na naniniwalang ang sarili niya o ang iba pang class (grupo) ng tao, na hindi ibinilang o pinagkaitan ng mga benepisyo, o dumaan sa diskriminasyon batay sa lahi, kulay, bansang pinagmulan, o kasarian sa ilalim ng anumang planong AMATS, programa, o aktibidad, ay maaaring maghain nang siya mismo o kinatawan niya, ng nasusulat na reklamo sa AMATS Title VI Coordinator. Ibinigay ang maida-download na form ng reklamo sa **Apendese C** ng AMATS Title VI na Planong Walang Diskriminasyon sa sumusunod na link:

<http://www.muni.org/Departments/OCPD/Planning/AMATS/Title%20VI/AMATS%20Title%20VI%20Complaint%20Form.pdf> Ang mga nakalimbag na kopya ng form ng reklamo ay makukuha mula sa Title VI Coordinator ng AMATS sa 4700 Elmore Road. Kapag hiniling, ipapakoreo ng Title VI Coordinator ang form ng reklamo.

Isinalin ang form ng reklamo at mga pamamaraan ng AMATS Title VI sa wikang Espanyol, Tagalog, at Korean, at ipo-post sa Title VI Web page ng AMATS. Nakikipagtulungan ang Title VI Coordinator sa ADOT&PF Civil Rights Office para isalin ang mga reklamong natatanggap na nasa wikang hindi Ingles.

Kapag hiniling, ibibigay ang tulong sa paghahanda ng anumang kinakailangang nasusulat na bagay sa isang tao o mga tao, ayon sa hiniling.

Kailangang ihain ang isang reklamo nang hindi lalagpas sa 180 araw pagkalipas ng petsa ng sinasabing diskriminasyon, o kung saan may nagpapatuloy na pakikitungong ganito, ang petsa nang itinigil ang ganitong pakikitungo, maliban kung ang panahong maaaring maghain ay pinahabaan ng Kalihim ng Transportasyon.

Dapat ipadala ang mga form ng reklamo sa:

AMATS Title VI Coordinator

Community Development Department
Municipality of Anchorage
P.O. Box 196650
Anchorage, AK 99519

Sa ibang paraan, maaaring ipadala ang mga reklamo sa sumusunod:

ADOT&PF Civil Rights Office

2200 East 42nd Avenue, Room 310
Anchorage, AK 99508
Telepono: 1-907-269-0851
Toll free sa Alaska lang: 1-800-770-6236
Fax: 1-907-269-0847
Alaska Relay: 7-1-1
Web page: <http://www.dot.state.ak.us/cvlrts/index.shtml>

FHWA Alaska Division

Civil Rights Division
P.O. Box 21648
709 West 9th Street, Room 851
Juneau, AK 99802-1648
Telepono: 1-907-586-7418
Fax: 1-907-586-7420

U.S. Department of Justice

Civil Rights Division
950 Pennsylvania Avenue, N.W.
Office of the Assistant Attorney General, Main
Washington, D.C. 20530
Telepono: (202) 514-4609
(TTY): (202) 514-0716
Mga Fax Number:
(202) 514-0293 | (202) 307-2572 | (202) 307-2839

Pagtatala, Pagkilala at Pagresolba ng Reklamo

Sa pagtanggap, ang isang reklamo ay tatakan ng petsa ng Title VI Coordinator ng AMATS. Importante ang tatak ng petsa para sa pagtatag ng panahon ng pagtugon.

Sa loob ng limang (5) araw na may-pasok mula nang matanggap ang reklamo, patutunayan ng Title VI Coordinator ng AMATS ang pagtanggap sa Nagreklamo sa pamamagitan ng nakarehistrong koreo, at aabisuhan ang Chairperson ng AMATS tungkol sa reklamo para sa mga layuning pang-impormasyon. Tutukuyin ng Title VI Coordinator ng AMATS kung kailangan ng karagdagang impormasyon maging mula sa Reklamo o mula sa kawanihan. Matatapos ang pag-aaral ng kawanihan nang hindi hihigit sa 30 araw ng kalendaryo pagkalipas ng petsa nang matanggap ng Title VI Coordinator ang reklamo.

Lahat ng reklamong Title VI laban sa AMATS, kasama ng anumang iba pang ipormasyon na nakuha sa panayam ng kawanihan, ay ipapasa sa ADOT&PF Office of Civil Rights Office at/o sa Federal Highway Administration (FHWA) Alaska Division Office para sa imbestigasyon. Ang ADOT&PF na proseso ng pagreklamo ay makukuha sa sumusunod na Web site: <http://www.dot.state.ak.us/cvlrts/titlevi.shtml> Makikipagtulungan ang imbestigador ng ADOT&PF Civil Rights Office sa Title VI Coordinator ng AMATS at iba pang kawanihan upang ipatupad ang mga inirerekomendang pagpapahusay sa proseso ng AMATS kaugnay ng Title VI.

Tala ng Mga Natanggap na Reklamo ng Diskriminasyon

Mag-iingat ang Title VI Coordinator ng AMATS ng isang log ng lahat ng natanggap na reklamo ng Title VI na diskriminasyon. Titipunin ang impormasyon na ito at isasama sa Taunang Ulat ng Pagsunod na ihahanda ng Title VI Coordinator, kasama ng kapasyahan at resolusyon ng bawat reklamo.

Taunang Ulat sa Pagsunod ng Title VI na may Work Plan Element

Magsusumite ang AMATS sa ADOT&PF ng taunang Ulat sa Pagsunod sa Title VI para sa naunang Federal na fiscal year na magtatapos sa Setyembre 30. Kasama sa ulat sa pagsunod ang sumusunod na impormasyon para sa panahong inuulat:

- buod ng mga pag-aaral na isinagawa ng ADOT&PF o FHWA
- lista ng mga problema sa Title VI walang-diskriminasyon na natukoy at kung paano tinugunan ang mga ito
- Buod (log) ng anumang inihain na reklamong Title VI, kasama ang batayan ng reklamo at status ng reklamo
- buod ng mga idinaos na pagpupulong, na may paghihiwa-hiwalay sa demograpiko ng mga dumalo

- mga pagsasanay na dinaluhan ng kawanihan ng AMATS kaugnay ng Title VI (dibersidad, atbp.)
- mga pagsisikap na maabot ang mga protektadong tao, hal., mga pagsasalin, mga tagasalinwika, mga pagkilos upang abisuhan ang mga taong ito, at anumang iba pang ginagawa upang sundin ang Plano ng Pagpapatupad sa Title VI
- mga nakamit sa nagdaang Pederal na fiscal year kabilang ang mga pagpupulong sa kawanihan ng ADOT&PF Civil Rights Office Title VI; mga natapos na pag-aaral sa Title VI; at anumang update sa programa, kabilang ang pag-usad sa pagbubuo ng mga pangunahing elemento
- imbentaryo ng mga idinaos na pulong pampubliko, mga ginawang paglapit sa mga tao, at nakalap na data

Mga Pamamaraan sa Pagbabawas ng Pinsala ng Title VI:

Kabilang sa pamagitnang Plano ng Paggawa para sa nalalabing bahagi ng 2012 ay bubuuin ng mga sumusunod na gagawin:

- Bumuo ng mga Mithiing Title VI at pag-aralan at i-update ang mga ito taun-taon.
- Pag-aaralan ng AMATS, susuriin at ia-update ang planong LEP sa taunang pag-aaral at pag-update sa Title VI / Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad.
- Repasuhin ang mga responsibilidad ng Title VI Coordinator at iba pang kawanihan at mga aprubadong pamamaraan sa pagbabawas ng pinsala para makabuo ng timeline para sa pagpapatupad sa mga ito.
- Amiendahan ang AMATS 2012-13 UPWP kung kinakailangan para isama ang mga aprubadong pamamaraan sa pagbabawas ng pinsala bilang mga gagawin ng UPWP, at tukuyin ang responsableng kawanihan para sa pagpapatupad.

Pagpapatupad: Mga Responsibilidad ng Title VI Coordinator

Responsibilidad ng Title VI Coordinator ng AMATS na manguna sa pagpapatupad, pagsubaybay, at pagtiyak sa pagsunod ng AMATS sa Title VI at mga kaugnay na hinihingi.

Ang mga responsibilidad ng Title VI Coordinator ay ang mga sumusunod:

- Madalas na pag-aralan ang mga pamamaraang administratibo ng AMATS Title VI at mga aktibidad sa pagpapalano at pagprograma para sa kanilang husay sa pagtugon sa mga hinihinging pagsunod; tukuyin ang mga pagkakataon para isama o pahasayin ang Title VI at Katarungang Pangkapaligiran; gumawa ng mga rekomendasyon para sa mga pagbabago upang pahasayin ang pagsunod sa Title VI, kung saan naaangkop, sa AMATS Technical Advisory Committee at Policy Committee, at ipatupad ang mga aprubadong rekomendasyon.
- Madalas na pulungin ang kawanihan upang malaman ang progreso ng pagpapatupad sa pagsunod sa Title VI, upang matukoy ang mga problema sa pagsunod at anumang kakulangan, at matukoy kung sapat ang kawanihan, at kung may sapat na napagkukunan upang matiyak ang pagsunod.
- Makipagpulong nang dalawang beses isang taon sa Espesyalista ng Title VI ng ADOT&PF Civil Rights Office upang pag-usapan ang mga pangkalahatang isyu ng Title VI at kung paano mapagbubuti ang pakikipag-ugnayan at ang pagsasama sa mga karaniwang di na-aangkop na populasyon.
- Magtatag ng mga pamamaraan upang mapagtuunan ng pansin ang mga natukoy na kakulangan sa Title VI; magtala ng mga aksiyon na makababawas pinsala na sinang-ayunang kinakailangan, at makapagbibigay ng mga pangremedyong aksiyon.
- Kung saan naaangkop, isama ang wika ng Title VI at mga kaugnay na kinakailangan sa direktiba ng mga programa.
- I-assess ang mga komunikasyon at mga estratehiyang kinasasangkutan ng publiko upang matiyak ang sapat na pakikilahok ng apektadong grupong protektado ng Title VI. Bumuo ng impormasyon ng Title VI upang maipalaganap sa pangkalahatang publiko at, kung saan naaangkop, sa iba pang mga wika bukod pa sa Ingles. I-post ang Planong Title VI sa AMATS Web site.
- Patuloy na suportahan at ipatupad ang Kasunduang Inter-Governmental sa pagitan ng Munisipalidad ng Anchorage at Katutubong Bayan ng Eklutna.
- Maagap na isaalang-alang ang pangkalahatang pangangailangan para sa iba't ibang representasyon ng mga grupong protektado ng Title VI kapag

isinasaalang-alang ang mga nominasyon para sa mga bagong miyembro sa iba't ibang komite.

- Bumuo ng mga pamamaraan upang makakuha at makapag-ipon ng data batay sa mga regulasyon ng Title VI upang maisama sa Taunang Ulat ng Pagpapatupad sa Title VI.
- Bumuo at isumite sa ADOT&PF at FHWA ang Taunang Ulat ng Pagpapatupad sa Title VI upang maidokumento ang mga pagsisikap sa Title VI.
- Magbigay ng patnubay sa Title VI at kopya ng plano ng AMATS Title VI sa mga kawani ng AMATS; ipabatid sa mga bagong empleyado ang tungkol sa Planong Title VI.
- Mamahagi ng impormasyon tungkol sa mga pagkakataong makapagsanay na may kinalaman sa Title VI at himukin ang mga kawani na makilahok; panatilihin ang tala ng mga kasanayang naisagawa ng kawani.
- Iproseso ang mga reklamong sa Title VI na natanggap ng AMATS na inilarawan sa seksiyong nasa itaas, “Mga Pamamaraan sa Pagreklamo ng Diskriminasyon ng Title VI”.
- Tiyaking maisama ang mga wika ng Title VI sa mga kontrata at Requests for Proposals (RFPs).
- Makipagtulungan sa mga tagapangasiwa ng proyekto at mga plano o pag-aaral sa unang bahagi ng proseso ng pagsisiyasat upang matiyak na ang pakikisangkot ng publiko ay may kasamang mga partikular na gawain para sa pakikipag-ugnayan sa mga grupo ng Title VI at EJ; para sa pagsubaybay sa mga pagsisikap sa pakikipag-ugnayan, mga natanggap na komento, at naibigay na feedback; at pagsusuri sa pagiging epektibo ng mga pagsisikap na ito, na may mga rekomendasyon para sa anumang kinakailangang pagpapahusay.
- Pag-aralan ang mahahalagang isyung may kinalaman sa Title VI kasama ang Tagapangulo ng Komite sa Patakaran ng AMATS.
- Makikipagtulungan ang Title VI coordinator sa mga tagapangasiwa ng proyekto at plano o mga pag-aaral, sa unang bahagi ng proseso ng pagsisiyasat, pati na ang RFP at pagbuo ng kontrata, upang matiyak na ang mga gawain sa pakikisangkot ng publiko ay may kasamang mga partikular na gawain para sa pakikipag-ugnayan sa mga grupo ng Title VI at EJ; para sa pagsubaybay sa mga pagsisikap sa pakikipag-ugnayan pati na ang mga natanggap na komento at naibigay na feedback na ibinigay sa mga grupong nagbigay ng mga komento; at para sa isang nakasulat na pagsusuri sa pagiging epektibo ng mga pagsisikap na ito, na may mga rekomendasyon para sa anumang kinakailangang pagpapahusay.
- Isama ang mga aktibidad na may kinalaman sa Title VI at mga pamamaraan sa pagbabawas ng pinsala na nasa AMATS Unified Planning Work Program (UPWP) at tiyakin na maipatupad ang mga ito.

- Ibinabahagi ng Title VI Coordinator sa lahat ng kawani ng AMATS ang mga impormasyon para sa mga programa ng pagsasanay tungkol sa Title VI at mga may kaugnay na alituntunin, at humihimok sa lahat ng kawani na lumahok sa pagsasanay.

Maaaring italaga ng AMATS Title VI Coordinator sa iba pang mga miyembro ng kawanihan ang ilan sa mga pang-araw-araw na pang-administratibong tungkulin ng Planong Title VI na inilarawan sa itaas upang masiguro ang pagsunod.

IMPORMASYON SA PAKIKIPAG-UGNAYAN

AMATS Title VI Coordinator

Craig H. Lyon, AMATS Coordinator
Municipality of Anchorage
Community Development Department
P.O. Box 196650
Anchorage, AK 99519

Title VI Implementation Plan Team

Craig Lyon, AMATS Coordinator; AMATS Title VI Coordinator, MOA Community Development Department
James Bauman, ADOT&PF Civil Rights Title VI Specialist
Bart Rudolph, ADOT&PF Central Region, Anchorage Planner
Marilyn Stewart-Richardson, Director, MOA Office of Equal Opportunity
William A. Earnhart, Assistant Municipal Attorney, MOA Legal Department
Dee Ennis, Assistant Municipal Attorney, MOA Legal Department
Vivian Underwood, Sr. Transportation Planner, MOA Community Development Department
Erika McConnell, Sr. Transportation Planner, MOA Community Development Department
Teresa Brewer, Sr. Transportation Planner, MOA Community Development Department
Joni Wilm, Associate Planner, MOA Community Development Department

APENDESE A

MGA KASIGURUHAN NG AMATS TITLE VI

**AMATS INTER-GOVERNMENTAL OPERATING AGREEMENT
PARA SA TRANSPORTASYON AT KALIDAD NG HANGIN
2002
(SIPI)**

SEKSIYON 16 – PAGSUNOD SA TITLE VI NG CIVIL RIGHTS ACT NG 1964

SEKSIYON 16 -- PAGSUNOD SA TITLE VI, CIVIL RIGHTS ACT NG 1964

- 16.1 Ang Munisipalidad, sa pamamagitan nito ay sumasang-ayon sa kondisyon upang makatanggap ng kahit anong Federal na tulong pinansiyal na nagmumula sa US Department of Transportation, na alinsunod sa Title VI ng Civil Rights Act of 1964, 78 Statute 252, 42 USC. 2000d - 2000d-4 simula rito ay tinutukoy bilang ang “Batas”) at lahat ng mga kinakailangang ipinataw ng o alinsunod sa Title 49 CFR, US Department of Transportation, Subtitle A, Office of the Secretary, Part 21, Nondiscrimination in Federally-assisted Programs of the US Department of Transportation, Effectuation of Title VI of the Civil Rights Act of 1964 (simula rito ay tinutukoy bilang ang “Mga Regulasyon”), 49 CFR Part 26 Participation of Disadvantaged Business Enterprises sa mga programa na tulong pinansiyal ng Department of Transportation (tingnan ang Seksiyon 14 ng dokumentong ito), at ng Americans with Disabilities Act at iba pang mga kaukulang direktiba na alinsunod sa Batas, Regulasyon, at iba pang kaukulang kautusan, walang sino man sa Estados Unidos ang, batay sa lahi, kulay, o bansang pinagmulan, ang hindi ibibilang sa paglahok, tatanggihang bigyan ng benepisyo, o dadaan sa diskriminasyon sa ilalim ng anumang programa o aktibidad na tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal mula sa Kagawaran ng Transportasyon sa Estados Unidos, kabilang ang FHWA at FTA, at nagbibigay katiyakan ito na agad makakagawa ng anumang kinakailangang pamamaraan upang maipatupad ang Kasunduang ito. Hinihingi ng 49 CFR Part 21, subsection 21.7A (1), ang kasiguruhang ito.
- 16.2 Partikular na, at hindi nililimitahan ang pangkalahatang kasiguruhang nasa itaas, ibinibigay ng Munisipalidad sa pamamagitan niy ang mga sumusunod na tiyak na kasiguruhan na tungkol sa proyekto:
- 16.2.1 Sumasang-ayon ang Munisipalidad na ang bawat “programa” at “pasilidad” gaya ng itinakda sa mga subsection na 21.23 (b) at (e) ng Regulasyon, ay isasagawa (patungkol sa isang programa) o pamamahalaan (patungkol sa isang pasilidad) alinsunod sa lahat ng mga kinakailangang ipinataw sa pamamagitan ng, o alinsunod sa, mga Regulasyon.
- 16.2.2 Ipapasok ng Munisipalidad ang mga sugnay ng kasiguruhan sa bawat kontrata na sumasailalim sa Batas at Mga Regulasyon.
- 16.2.3 Kung saan ang Munisipalidad ay tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal upang maisakatuparan ang programa ng pagsasanay sa pangangasiwa, sa ilalim ng seksiyon 10 (a) ng UMTA Act of 1964, tulad ng inamiendahan, oobligahin ng kasiguruhan ang Munisipalidad na pumili ng mga trainee o fellow na hindi alintana ang lahi, kulay, kasarian, o bansang pinagmulan.
- 16.2.4 Kung saan ang Munisipalidad ay tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal upang maisakatuparan ang programa sa ilalim ng UMTA Act of 1964, tulad ng

inamiendahan, oobligahin ng kasiguruhan ang Munisipalidad na magtalaga ng mga transit operator, at magbigay sa mga transit operator, para sa mga layunin na pag-charter na hindi alintana ang lahi, kulay, kasarian, o bansang pinagmulan.

- 16.2.5 Kung saan ang Munisipalidad ay tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal upang maisakatuparan ang programa sa ilalim ng UMTA Act of 1964, tulad ng inamiendahan, maaaring hindi maitakda ang pag-schedule ng ruta, kalidad ng serbisyo, dalas ng serbisyo, edad/kalidad ng mga sasakyang may nakatalagang ruta, kalidad ng mga istasyong nagsisilbi sa iba't ibang ruta, at mga lokasyon ng mga ruta batay sa lahi, kulay, kasarian, o bansang pinagmulan.
- 16.2.6 Inoobliga ng kasiguruhang ito ang Munisipalidad sa panahong kung kailan ipinapaabot ang Federal na tulong pinansiyal sa proyekto, maliban na lang kung saan ang Pederal na tulong pinansiyal ay magbibigay, o nasa anyo ng, personal na ari-arian, o lupang ari-arian o interes sa ganyang bagay o mga istraktura o pagpapabuti na mayroon; kung saan inoobliga ng kasiguruhan ang Munisipalidad o sino mang transferee para sa mas matagal sa mga sumusunod na panahon: a) Ang panahon kung saan ang ari-arian ay ginamit para sa layuning pagpapaabot ng Federal na tulong pinansiyal, o para sa iba pang layunin na may kinalaman sa pagbibigay ng mga katulad na serbisyo o benepisyo; o b) ang panahon na kung saan pinananatili ng Munisipalidad ang pagmamay-ari o paghawak ng ari-arian.
- 16.2.7 Dapat maghanda ang Munisipyo para sa gayong mga pamamaraan ng pangangasiwa para sa programa, ayon sa mga nasumpungan ng Kalihim ng Transportasyon o ng opisyal na kanyang hinirang na bigyan ng partikular na awtoridad upang magbigay ng makatwirang garantiya, na ang ibang pang mga sub-grantee ng Munisipalidad, kontratista, subcontractor, transferee, tagapagmana ng interes, at iba pang mga kalahok sa Federal na tulong pinansiyal sa ilalim ng nasabing programa ay susunod sa lahat ng mga kinakailangan ipinataw o alinsunod sa Batas, Mga Regulasyon, at sa kasiguruhang ito.
- 16.2.8 Sumasang-ayon ang Munisipyo na may karapatan ang Estados Unidos na humingi ng tulong panghukuman tungkol sa anumang bagay na magmumula ilalim ng Batas, Regulasyon at ng kasiguruhang ito.
- 16.3 Ibinibigay ang Kasiguruhang ito alang-alang sa at para sa layuning makamit, ang anuman at lahat ng gawad Federal, mga pautang, kontrata, ari-arian, diskuwento, o iba pang mga Federal na tulong pinansiyal na ibingay pagkatapos ng petsa nito sa Munisipalidad ng programa ng FHWA at/o FTA at nagbubuklod dito, sa iba pang mga sub-grantee ng Munisipalidad, kontratista, subcontractor, transferee, tagapagmana sa interes, at iba pang mga kalahok sa mga programa ng FHWA at/o FTA. Ang tao o mga tao na ang lagda ay nakikita sa ibaba ay pinahihintulatang lumagda sa kasiguruhang ito sa ngalan ng Munisipalidad.

APENDESE B

MUNISIPALIDAD NG ANCHORAGE MGA KASIGURAHAN NG KONTRATANG MAY KINALAMAN SA TITLE VI

Ang sumusunod ay isang sipi mula sa internal na dokumentong patnubay sa kontrata ng Municipality of Anchorage (MOA) na ibinigay ng MOA Department of Law. Lahat ng probisyon sa Bahagi II, Mga Pangkalahatang Probisyon sa Kontrata, ay sapilitan. Ang iba pang mga probisyon ng Seksiyon 2, Walang Diskriminasyon, ay tumutukoy sa pag-eempleyo, at hindi sa Title VI.

BAHAGI II

MGA PANGKALAHATANG PROBISYON SA KONTRATA [SIPI]

Seksiyon 2. Walang Diskriminasyon.

- E. Dapat sumunod ang Kontratista sa lahat ng naaangkop na batas federal, pang-estado at munisipal tungkol sa pagbabawal sa diskriminasyon kabilang, ngunit hindi limitado sa Title 5 at Title 7, Chapter 7.50 ng Anchorage Municipal Code.

APENDESE C

FORM SA PAGREKLAMO NG DISKRIMINASYON SA AMATS TITLE VI

Ang layunin ng form na ito ay tulungan ka sa iyong paghahain ng reklamo ng diskriminasyon batay sa lahi, kulay, bansang pinagmulan, o kasarian na nagmumula sa anumang plano, programa o gawain ng AMATS. Hindi mo naman kinakailangang gamitin ang form na ito. Gayunman, mahalaga **na isama ang lahat ng impormasyong may kinalaman sa mga bagay na may markang bituin (*), ginamit man o hindi ang form na ito.**

*1. Ilagay ang iyong pangalan at address dito:

Pangalan: _____

Address: _____

_____

_____

Numero ng Telepono: Tahanan: (____) _____ Trabaho: (____) _____

*2. Ilagay ang pangalan ng tao o grupo ng mga taong nakaranas ng diskriminasyon dito, kung iba sa # 1 sa itaas:

Pangalan: _____

Address: _____

_____

_____

Numero ng Telepono: Tahanan: (____) _____ Trabaho: (____) _____

Pakipaliwanag ang iyong kaugnayan sa tao o grupo ng mga tao na ito:

_____

*3. Pakilagay ang pangalan ng Ahensiya, Kagawaran, Plano, Programa, Serbisyo, Gawain, o Indibidwal na may kaugnayan sa AMATS na gumawa ng diskriminasyon:

Pangalan ng sinumang indibidwal (kung kilala):

Pangalan: _____

Address: _____

_____

_____

Numero ng Telepono: (____) _____

*4. Pakilahad sa ibaba ang (mga) pinaniniwalaan mo na pinagbatayan ng pagsasagawa ng diskriminasyon?

____ Lahi/Kulay: _____

____ Bansang Pinagmulan: _____

____ Kasarian: _____

____ Relihiyon: _____

____ Edad: _____

____ Kapansanan: _____

5. Ano ang pinakamainan na panahon at lugar na maaari kaming makipag-ugnayan sa iyo tungkol sa reklamong ito?

---

6. Kung hindi namin nagawa na direktang makipag-ugnayan sa iyo, pakilagay ang pangalan at numero ng telepono ng taong binigyan mo ng pahintulot upang sabihin sa amin kung paano ka namin makaka-ugnayan, at/o magbigay ng impormasyon tungkol sa iyong reklamo:

Pangalan: _____

Numero ng Telepono: (_____) _____

7. Kung ikaw ay may abogado kumakatawan sa'yo hinggil sa mga bagay na inilatag sa reklamo ito, pakibigay ang mga sumusunod:

Pangalan ng abogado: _____

Address ng abogado: _____

_____

_____

Numero ng Telepono ng abogado: (_____) _____

*8. Sa iyong pinakamahasay na paggunita, sa aling (mga) petsa nangyari ang di-umano'y diskriminasyon?

Pinakaunang petsa ng diskriminasyon: _____

Pinakahuling petsa ng diskriminasyon: _____

10. Ang mga batas sa walang diskriminasyon na aming ipinapatupad ay nagbabawal sa mga tagatanggap ng federal na pondo na naiprograma sa pamamagitan ng AMATS na manakot o gumanti laban sa sino man dahil siya ay nagsagawa ng aksiyon o lumahok sa aksiyon upang pagtibayin ang mga karapatang protektado ng mga batas na ito. Kung naniniwala ka na ikaw ay ginantihan (hiwalay mula sa diskriminasyong ipinaratang sa # 9), pakipaliwanag ang mga pangyayari sa ibaba. Pakipaliwanag kung anong mga aksiyon ginawa mo na pinaniniwalaan mong basehan ng paratang na paghihiganti.

---

11. Pakilista sa ibaba ang sino mang tao (testigo, kapwa empleyado, mga superbisor, o iba pang mga tao) kung kakilala, kanino kami makikipag-ugnayan para sa karagdagang impormasyon na susuporta o magbigay linaw sa iyong inirereklamo.

Pangalan / Address / Mga numero ng telepono na may Area Code:

---

bang maghain, ng demanda o reklamo tungkol sa mga usaping inilahad dito sa reklamong ito sa iba pang mga ahensiya (gaya ng, Municipal Equal Rights Commission, Municipal Office of Equal Opportunity, ADOT&PF Civil Rights Office, Federal Highway Administration, Federal Transit Administration, U.S Department of Justice Office for Civil Rights, o Federal o Pang-estadong Hukuman?)

Oo _____ Hindi _____

Laban sa anong ahensiya at kagawaran o programa ito inihain?

Address: _____

_____

_____

Numero ng Telepono: (_____) _____

Petsa na Inihain: _____

Reklamo, Kaso o Docket Number: _____

Petsa ng Paglilitis/Pagdinig: _____

Lokasyon ng /Hukuman: _____

Pangalan ng Imbestigador: _____

Lagay ng Kaso: _____

Sa madaling sabi, tungkol saan ang reklamo?

Ano ang naging resulta? Malayang gumamit ng mga karagdagang papel upang maipaliwanag sa amin ang kasalukuyang sitwasyon.

---

15. Paano mo nalaman na maaari ka palang maghain ng ganitong reklamo?

---

*16. Hindi namin maaaring tanggapin ang isang reklamo kung ito ay hindi nalagdaan. Pakilagdaan at petsahan itong form ng reklamo sa ibaba.

(Lagda)

(Petsa)

Kapag nasagutan na ang form, siguraduhing gumawa ng isa pang kopya para sa pansariling tala.

Paki-mail itong nasagutan at nalagdaang Form sa Pagreklamo ng Diskriminasyon sa AMATS Title VI sa:

AMATS Title VI Coordinator
Municipality of Anchorage Community Development Department
Transportation Planning Section
P.O. Box 196650
Anchorage, AK 99519

APENDESE D

AMATS LIMITED ENGLISH PROFICIENCY (LEP) PATAKARAN AT PLANONG LEP

PANIMULA

Ang Title VI ng Civil Rights Act of 1964, tulad ng inamiendahan at sa ipinapatupad nitong mga regulasyon, ay ipinagbabawal ang diskriminasyon batay sa bansang pinagmulan. Ang Executive Order 13166, *Improving Access to Services for Persons with Limited English Proficiency*, nilagdaan noong ika-11 ng Agosto 2000, ay nagbibigay ng karagdagang paglilinaw sa pamamagitan ng pag-aatas sa mga tumatanggap ng mga pondong federal na sundin ang mga panuntunan upang matiyak na ang mga programa at mga aktibidad na karaniwang inihahanda nila sa Ingles ay nagagamit ng mga taong limitado ang kasanayan sa Ingles. Ang mga Federal na ahensiya at mga tatanggap ng federal na pondo ay dapat sinusuri ang mga serbisyong kanilang ibinibigay upang makapagbuo at makapagpatupad ng isang sistema na kung saan ang mga taong limited English proficient, o “LEP”, ay maaaring makabuluhang magamit ang mga serbisyong iyon kahanay, at hindi nagbibigay ng pasanin, ng pangunahing layunin ng ahensiya.

Sinusunod ng AMATS ang Patakarang Patnubay ng U.S. Department of Transportation *Patungkol sa Responsibilidad ng Mga Tumatanggap sa mga taong Limitado ang Kasanayan sa Ingles (Limited English Proficient, LEP)* (Disyembre 14, 2005). Ang pamatnubay ay nagbibigay ng apat na aspeto kung saan masusuri ng mga tumatanggap ang mga pangangailangan sa wika at makapagpapasya kung ano ang mga makatwirang hakbang ang dapat nilang gawin upang matiyak ang makabuluhang paggamit nito para sa mga naturang tao:

- Ang bilang o proporsiyon ng mga taong LEP na napagsilbihan o nakatagpo sa populasyon ng angkop na serbisyo.
- Ang dalas ng pangyayari kung kailan naaabot programa, gawain, o serbisyo ang mga taong LEP
- Ang uri at kahalagahan ng programa, gawain, o serbisyong ibinibigay ng programa
- Ang mga resource na magagamit ng tumatanggap at ang mga gastos.

Itong Planong LEP ng AMATS ay binuo batay sa patnubay ng DOT ng Estados Unidos.

AMATS LIMITED ENGLISH PROFICIENCY (LEP) POLICY

Ito ang patakaran ng Anchorage Metropolitan Area Transportation Solutions (AMATS), alinsunod sa Title VI ng Civil Rights Act of 1964 (42 USC 2000d *et seq*, Non-Discrimination on Basis of Race, Color, or National Origin), at ng Patakarang Patnubay ng U.S Department of Transportation Patungkol sa Mga Responsibilidad ng Tumatanggap sa Mga Taong Limitado ang Kasanayan sa Ingles (LEP), na walang sino mang may limitadong kasanayan sa Ingles ang makakaranas ng diskriminasyon o pagkakaitan ng makabuluhang paggamit o paglahok sa mga programa at mga serbisyong ibinigay ng AMATS. Ang Plano sa Limitadong Kasanayan sa Ingles ng AMATS ay gagamitin sa pagsusuri sa mga pangangailangan para sa mga serbisyo sa wika, at sa pagbibigay ng mga serbisyo sa wika, na hindi nagbibigay ng pasanin sa mga resource ng AMATS.

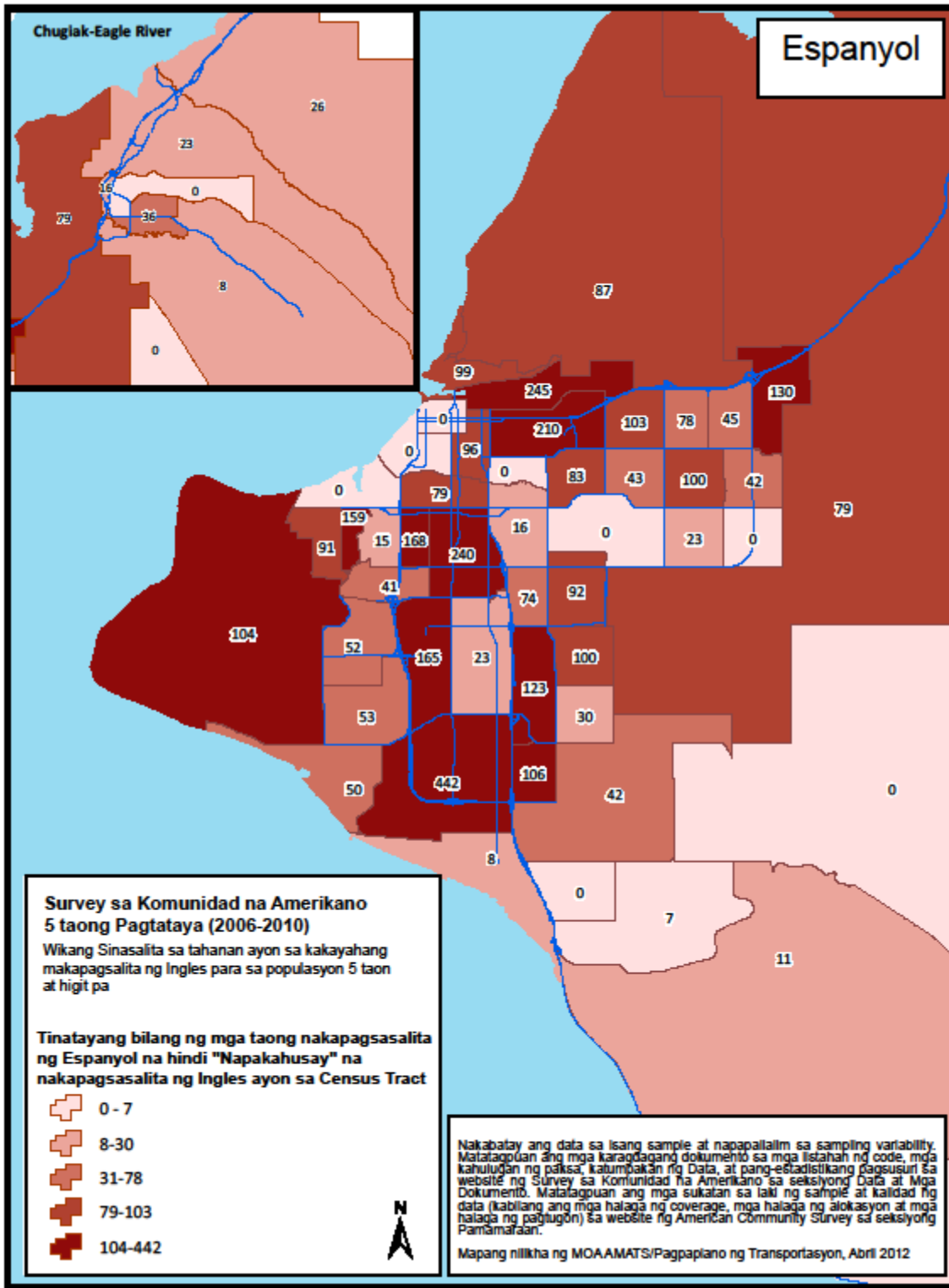
12/21/12
Date

Robert A. Campbell, P.E., Chair, AMATS Policy Committee

PAGTUKOY SA MGA PANGANGAILANGAN (PAGSUSURI SA 4 NA BAGAY)

1. Ang bilang o proporsiyon ng mga taong LEP na napagsilbihan o nakatagpo sa populasyon ng angkop na serbisyo.

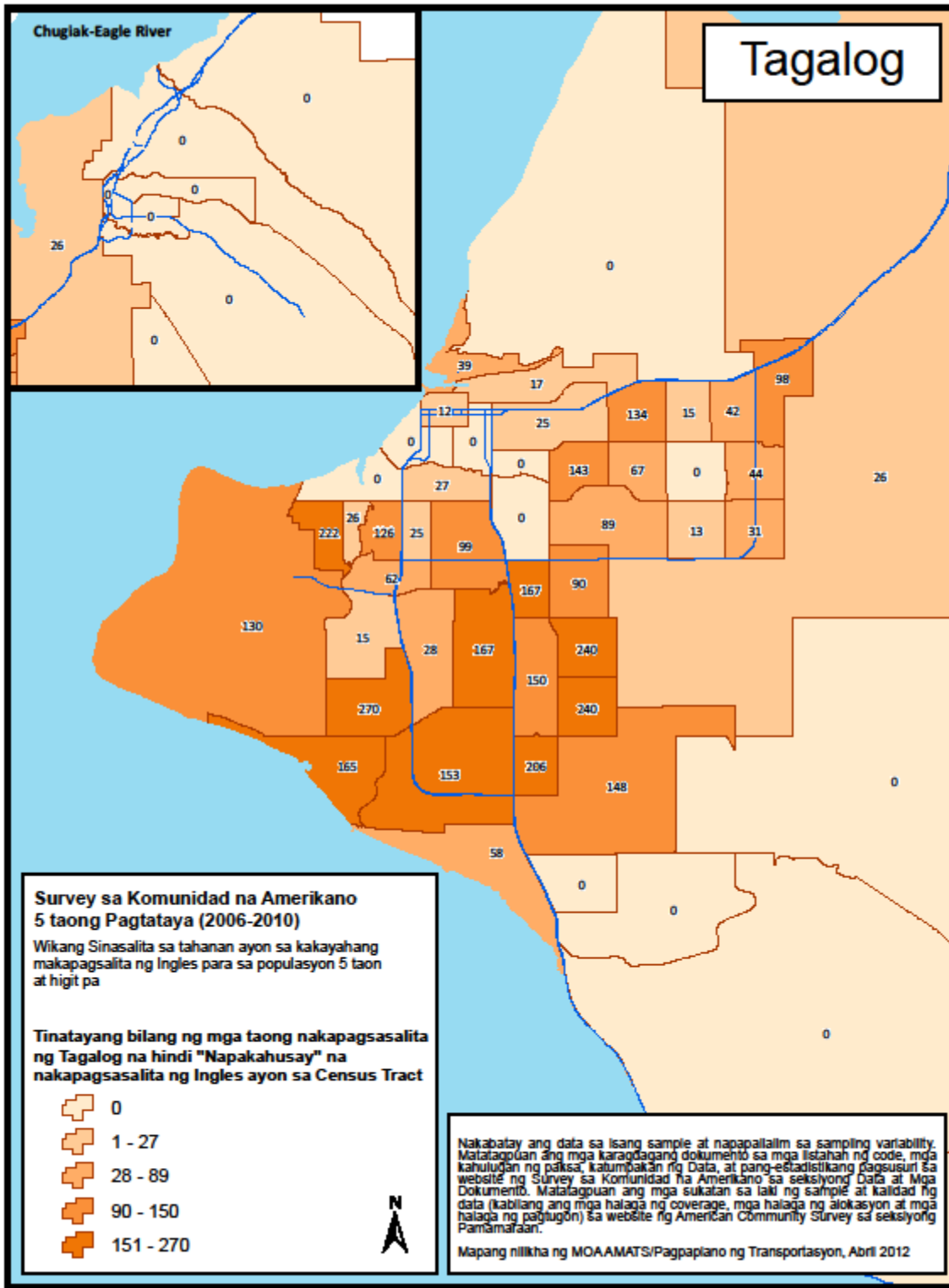
Ayon sa Census ng Estados Unidos sa Survey sa Komunidad na Amerikano ng higit-kumulang 5 taon (2006-2010) tinatayang 5.4% ng kabuuang populasyon ng Anchorage metropolitan area, o 18,447 ay limitado ang kasanayan sa Ingles, na kumakatawan sa 39 na iba't ibang wikang gamit sa tahanan na bukod pa sa Ingles. Sa populasyong LEP, 52.5% ay nagsasalita ng isa sa tatlong wikang bukod pa sa Ingles sa kanilang mga tahanan (Espanyol, Tagalog, o Korean) tulad ng ipinapakita sa ibaba sa Talahanayan 1. Ang mga natitirang wika ay kinakatawan ng pangkat ng grupong LEP na mula siyam (9) hanggang 775 katao. Ang mga mapa sa mga sumusunod na pahina ay nagpapakita ng distribusyon nitong mga grupong LEP sa Anchorage metropolitan area.

MAPA 2: MGA TAONG LEP NA NAGSASALITA NG ESPANYOL - ANCHORAGE

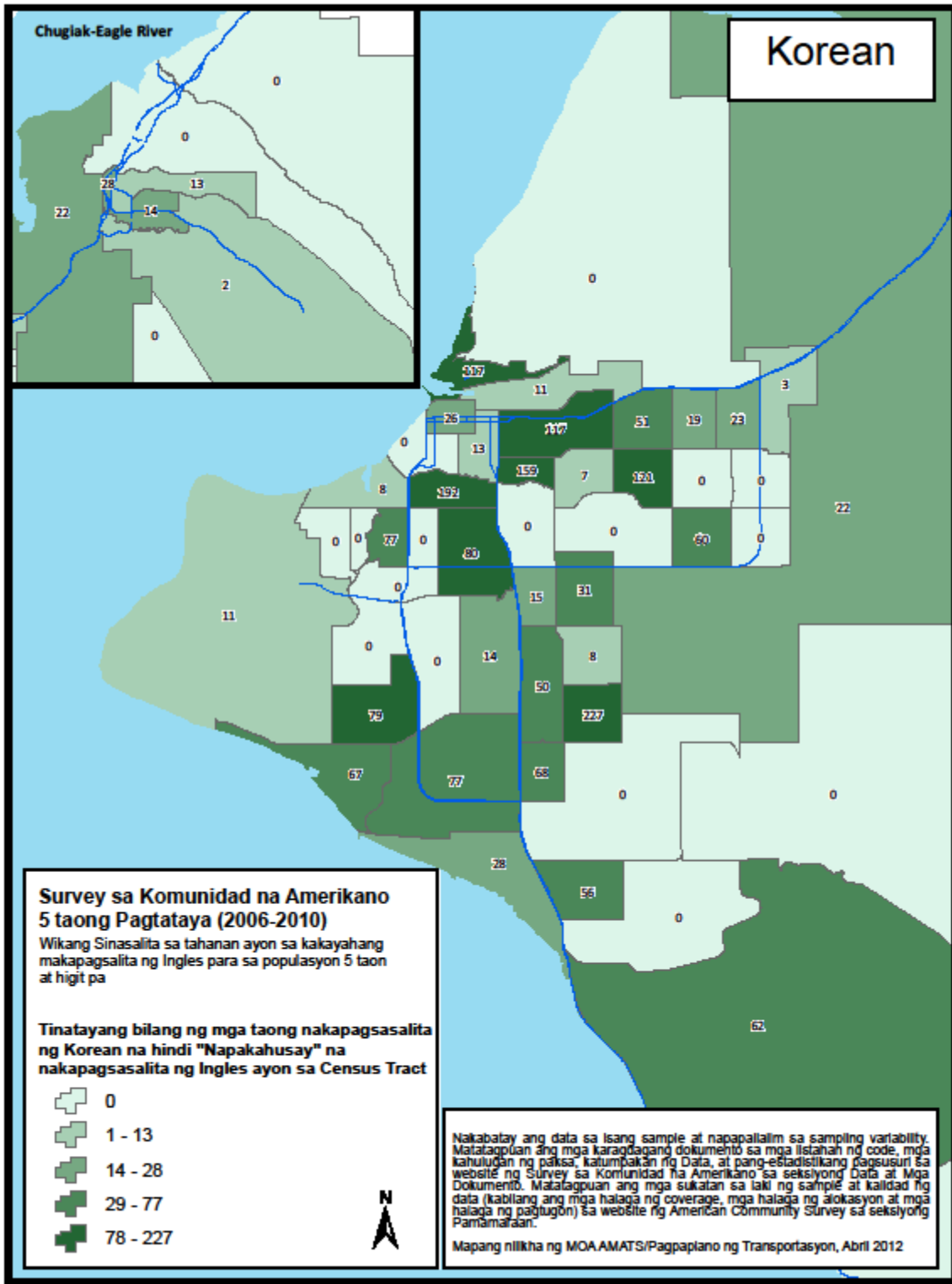

MAPA 3: MGA TAONG LEP NA NAGSASALITA NG TAGALOG – ANCHORAGE

MAPA 4: MGA TAONG LEP NA NAGSASALITA NG KOREAN - ANCHORAGE

Talaan 1: Mga Taong Hindi “Napakahusay” na Nakapagsasalita ng Ingles ayon sa Wikang Ginagamit sa Tahanan sa Anchorage Metropolitan Area

Wikang Ginagamit sa Tahanan:	Bilang ng Tao:	Porsiyento ng Kabuuang Populasyon ng Anchorage (341,026)	Porsiyento ng Kabuuan Populasyon ng LEP ng Anchorage (18,447)
Espanyol	4,056	1.1%	21.9%
Tagalog (Pilipinas)	3,669	1.0%	19.8%
Korean	2,007	0.5%	10.8%
Kabuuang nangungunang 3 wika Maliban sa Ingles	9,732	2.6%	52.5%

Pinagkunan: U.S.Census Bureau, American Community Survey 5 taon na pagtataya 2006 - 2010, Table B16001, Wikang Gamit sa Tahanan ng Kakayahang Magsalita ng English para sa populasyong 5 Taon at Higit pa

2. Ang dalas ng pangyayari kung kailan naaabot programa, gawain, o serbisyo ang mga taong LEP

Walang natanggap na naunang kahilingang LEP para sa mga tagapagsalin o pagsasalin. Nakikipagtulungan ang mga kawani sa iba pang mga ahensiya at mga organisasyon upang matukoy at maabot ang mga populasyong LEP, o mga grupong kumakatawan sa kanila. Kabilang sa mga grupong ito ang MOA Equal Rights Commission, Bridge Builders, United Way, Catholic Social Services, Anchorage Literacy Project, mga grupong nakabatay sa pananampalataya, iba't ibang grupong pangkultura, at iba pa. Ang mga kawani ay sama-samang nagsusumikap upang makipag-ugnayan sa mga lider ng komunidad ng LEP at dumalo sa mga pulong o mag-alok ng mga workshop sa kanilang mga grupo.

Para sa mas malalaking proyekto, tulad ng pag-update sa MTP, gumamit ng malawakang pagsisikap na makipag-ugnayan, tulad ng mga panlakip sa pahayagan ng plano o impormasyon tungkol sa proyekto at mga pagkakataon para sa makisangkot ang publiko na isinalin sa tatlong malalaking LEP na grupo ng wika (Espanyol, Tagalog, at Korean). Ang mga kopya ng mga panlakip na ito ay ipinamamahagi rin sa mga lokal na restawran, grocery, at mga tindahan. Ang mga pagsisikap na ito ay inaasahang magpapatuloy, lalo na para sa pag-update sa MTP sa hinaharap.

3. Ang uri at kahalagahan ng programa, gawain, o serbisyong ibinibigay ng programa

Ang pangunahing mga gawain ng AMATS ay ang paggawa ng pangmatagalang Metropolitan Transportation Plan; ang Programa ng Pagpapaunlad ng Transportasyon; at ang Pinag-isang Plano ng Paggawa na nagtatalaga sa mga kawani at mga resource sa mga tiyak na gawaing pagpapalano, kabilang na ang mga pampublikong pakikipag-ugnayan. Ang mga dokumentong ito ang humuhubog sa direksiyon ng mga imprastruktura at mga pinuhunanang serbisyo na galing sa federal na pondo. Dahil ang transportasyon ay kasama sa araw-araw na pamumuhay, hinihingi ng pagsasaalang-alang sa pagiging makatarungan kaugnay ng Title VI na magsikap upang matukoy at matugunan ang mga pangangailangan at mga isyu ng iba't ibang pangkat sa buong komunidad.

4. Ang mga magagamit na resource ng mga tumatanggap at konsiderasyon sa gastos.

Para sa mga harapang pagtatanong na nangangailangan ng serbisyong pasasalin sa opisina, uusisain ng mga kawani ng Munisipyo ang human resources database na nagbibigay ng mga pangalan ng mga empleyadong handa at maaaring tumulong sa serbisyong pagsasalin. Iniimbestigahan ng AMATS ang paggamit ng iba pang mga serbisyo, tulad ng LanguageLine, na ginamit ng Kagawaran ng Pampublikong Transportasyon para sa mga serbisyong pagsasalin sa batayang kung kailan lamang kailangan sakaling hindi matagumpay ang unang pagtatangka. Ang pagsasalin na may kabayaran sa mga pangunahing elemento ng pinakamahahalagang dokumento at mga serbisyong interpretasyon para sa mga pampublikong pagpupulong ay ibinibigay tulad ng tinalakay sa ibaba sa ilalim ng Mga Pamamaraan ng Pagtulong sa Wika.

PAGTUGON SA MGA KINAKAILANGAN

Mga Pamamaraan ng Pagtulong sa Wika:

Sinisiguro ng AMATS na makapagbigay ng paunawa sa publiko para sa kahandaan ng serbisyong interpretasyon kapag hiniling para sa mga pampublikong pagpupulong, at para sa pagsasalin ng mahahalagang dokumento ng pagpapalano alinsunod sa patnubay ng U.S. Department of Justice Safe Harbor. Kabilang sa katibayan ng pagsunod ang pagbibigay ng nakasulat na mga pagsasalin ng mahahalagang dokumento para sa bawat karapat-dapat na LEP language group na bumubuo ng 5% o 1,000 mga tao, alinman ang mas kaunti, sa karapat-dapat na taong pinagsilbihan o malamang na maapektuhan. Maaari ring pabigkas na ibigay ang pagsasalin.

Ang AMATS ay nakatuon sa pagsasalin ng mahahalagang elemento ng pangunahing dokumento, tulad ng MTP, TIP, Public Participation Plan, ang Title VI at Planong LEP, impormasyon at proseso ng reklamo sa tatlong nangungunang gamit na wika na bukod pa sa Ingles: Espanyol, Tagalog, at Korean, at upang mai-post ang mga dokumentong ito sa Web site ng AMATS. Isinasaalang-alang ng AMATS ang pangangailangan para sa iba pang mga pagsasalin ng wika ayon sa ipinakita. Nakikipagtulungan ang AMATS sa LanguageLine upang makapagbigay ng mga

serbisyo sa pagsasalin, at maghanda ng mga sertipikadong serbisyong interpretasyon para sa mga pampublikong pagpupulong kapag hiniling.

Mga Pagsisikap sa Pakikipag-ugnayan:

Ipapabatid ng AMATS sa mga taong LEP ang mga serbisyong interpretasyon at pagsasalin na walang bayad. Aalamin ng AMATS ang mga pangunahing elemento ng dokumentong isasalin sa Espanyol, Tagalog, at Korean, at maghahanda upang makumpleto ang pagsasalin. Patuloy na makikipagtulungan ang AMATS sa mga lider ng komunidad ng mga grupong nagsasalita ng iba pang mga wika upang matukoy ang pinakamabisang paraan ng komunikasyon sa pagitan ng mga ito at ng AMATS sa isang wikang maiintindihan ng mga taong LEP.

Pagsasanay ng Kawani:

Pagkakalooban ng Planong LEP ang lahat ng kawani ng AMATS at tuturuan ng mga pamamaraang susundin upang tulungan ang mga taong LEP. Ang impormasyong ito ay magiging bahagi rin ng proseso ng pagsasanay ng mga kawani para sa mga bagong empleyado. Ang mga paksa ng pagsasanay ay may kasama ring:

- Pag-unawa sa mga patakaran at pananagutan ng Title VI at LEP
- Mga serbisyong pantulong sa wika na maaaring maibigay ng AMATS
- Dokumentasyon ng mga paghiling ng tulong sa wika
- Paano asikasuhin ang mga reklamo sa Title VI at/o LEP.

Pagsubaybay, Pagsusuri at Pag-update sa Planong LEP:

Ang planong ito ay buhay na dokumento, na maaaring madalas na ma-update. Pag-aaralan ng AMATS, susuriin at ia-update ang planong LEP sa taunang pag-aaral at pag-update sa Title VI / Walang Diskriminasyong Plano ng Pagpapatupad. Magbibigay ng mga kopya ng Planong LEP, kapag hiniling, sa sino mang (mga) taong humihiling ng dokumento sa pamamagitan ng telepono, personal, o sa pamamagitan ng mail o e-mail. Ang mga taong LEP ay maaaring makakuha ng mga kopya o pagsasalin ng mga plano kapag hiniling. Dapat idirekta ang anumang mga katanungan o komento tungkol sa planong ito sa:

Municipality of Anchorage
Community Development Department
AMATS Coordinator / Title VI Coordinator
4700 Elmore Road
P.O. Box 196650
Anchorage, AK 99519-6650
(907) 343-7996 (phone)
908-343-7998 (fax)
lyonch@muni.org

APENDESE E

KAHULUGAN NG MGA KATAGA

(Tandaan: Karamihan sa mga teknikal na mga kahulugan na ibinigay sa ibaba ay matatagpuan sa 23 CFR 23 Bahagi 200, o iba pang kaugnay na mga federal na regulasyon.)

Alaska Department of Transportation/Public Facilities (ADOTPF): Ang kagawarang responsable para sa mga sistema ng transportasyon at pampublikong pasilidad na kinukuha, binubuo, o pag-aari ng Estado ng Alaska, at ang pangunahing tumatanggap ng mga pondo ng FHWA sa Estado ng Alaska.

Positibong Aksiyon: Isang tapat na pagsisikap upang alisin ang dati na at kasalukuyang diskriminasyon sa lahat ng programang may federal na tulong at para matiyak na walang kaugalian na diskriminasyon sa hinaharap.

Anchorage Metropolitan Area Transportation Systems (AMATS): Ang pinagsamang proseso ng Munisipalidad-Estado sa pagpapalano na responsable para sa balansado, nakikipagtulungan, tugma at komprehensibong pagpapalano at pagpoprograma ng federal na pondo para sa ikauunlad ng transportasyon at kalidad ng hangin sa loob ng urbanisadong hangganan ng Munisipalidad ng Anchorage, ang itinalagang Metropolitan Planning Organization (MPO) na karapat-dapat na tumanggap ng mga pondong ito.

Makikinabang: Ang sino mang tao o grupo ng mga tao (bukod sa mga Estado) na may karapatang tumanggap ng mga benepisyo, tuwiran o di tuwiran, mula sa anumang programang may federal na tulong; ito ay, mga inilipat ng tirahan, apektadong mamamayan, komunidad, atbp.

Pakikilahok ng Mamamayan: Ang isang bukas na proseso kung saan ang karapatan ng komunidad na pagbibigyang-alam, upang makapagbigay ng mga komento sa Gobyerno at para makatanggap ng tugon mula sa Gobyerno ay nakakamit sa pamamagitan ng isang ganap na pagkakataong makilahok at maipahayag ang mga pangangailangan at mga layunin.

Pagsunod: Ang kasiya-siyang kondisyong umiiral kapag ang isang tumatanggap ay epektibong ipinatupad ang lahat ng hinihingi sa Title VI o maaaring magpatunay na ang bawat tapat na pagsisikap tungo sa pagkamit nito ay naisagawa.

Kontratista/Subcontractor: Sinumang tao, korporasyon, samahan, o unincorporated association na may hawak ng FHWA direct o kontrata o sub-contract ng konstruksiyon na may federal na tulong anuman ang baitang.

Diskriminasyon: Ang pagkilos (o aksiyon) sadya man o hindi sadya, kung saan ang isang tao sa Estados Unidos, dahil lamang sa lahi, kulay, relihiyon, kasarian, o bansang pinagmulan, ay nakaranas ng hindi patas na pagtrato sa ilalim ng anumang programa o gawaing nakakatanggap ng tulong pinansiyal mula sa Federal Highway Administration sa ilalim ng Pamagat 23 U.S.C.

(TANDAAN: Para sa mga layunin ng Title VI, tingnan ang Programa ng Title VI na Walang Diskriminasyon, sa ibaba.)

Interpretasyon kumpara sa Pagsasalin: Ang agarang komunikasyon ng mga kahulugan mula sa isang wika (ang pinagmulang wika) tungo sa isa pa (ang target na wika). Ang interpreter ay pabigkas na nagbibigay ng kahulugan, habang ang isang tagasalin naman ay nagbibigay ng kahulugan mula sa nakasulat na teksto tungo sa isa pang nakasulat na teksto.

Mga taong Limitado ang Kasanayan sa Ingles (Limited English Proficient o LEP): Ang mga taong hindi nagsasalita ng Ingles bilang kanilang pangunahing wika at may limitadong kakayahang magbasa, makipag-usap, magsulat, o maunawaan ang Ingles ay maaaring maging limited English proficient, o “LEP.”

Maliit ang Kinikita: Ang FHWA Order 6640.23 ay tumutukoy sa “maliit ang kinikita” bilang isang taong na ang kita ng sambahayan ay nasa o mas mababa pa sa mga panuntunan sa kahirapan ng Department of Health and Human Services. Website ng HHS:

<http://aspe.hhs.gov/poverty/index.shtml>

Minorya: Ang isang populasyong tinukoy bilang minorya sa FHWA Order 6640.23 (Black, Hispanic o Latino, Asian American, American Indian at Katutubong Alaskan, at Katutubong Hawaiian at Iba Pang Taga-Isla Pasipiko, kabilang ang Hawaii, Guam, Samoa o iba pang mga Isla sa Pasipiko.)

Hindi pagsunod: Nabigong tugunan ng tumatanggap ang mga ibinigay na mga kinakailangan at nagpakita ng kakulangan sa tapat na pagsisikap sa pagpapatupad ng lahat ng hinihingi sa Title VI.

Mga Programa, Patakaran, at/o Mga Gawain (U.S. DOT FHWA Order 6640.23): Lahat ng mga proyekto, programa, patakaran, at mga gawaing nakakaapekto sa kalusugan ng tao o sa kapaligiran, at isinasagawa, pinopondohan, o inaaprubahan ng FHWA.

Title VI (Civil Rights Act of 1964, tulad ng inamiendahan): Inaatas ng kautusang federal na walang sino man, nang dahil sa lahi, kulay, kasarian, o bansang pinagmulan ang hindi papayagang lumahok, pagkakaitan ng mga benepisyo, o kaya'y dadaan sa diskriminasyon sa anumang programa o aktibidad na kung saan ang Kagawaran ng Transportasyon ay tumatanggap ng federal na tulong mula sa U.S. Department of Transportation, kabilang ang Federal Highway Administration (FHWA). *Tingnan ang 23 C.F.R. 200.1 et seq.*

Title VI Coordinator: Ang hinirang na kinatawan para sa AMATS na sumusubaybay at nag-uulat sa ADOT&PF Central Region Title VI Specialist para sa mga isyu ng Title VI at mga posibleng epekto ng Title VI na nangyayari sa mga plano, programa, at mga gawain ng AMATS.

Programang Title VI na Walang Diskriminasyon: Ang sistema ng mga kinakailangan na binuo upang ipatupad ang Title VI ng Civil Rights Act of 1964. Kung saan angkop, ang katagang ito ay tumutukoy din sa mga probisyon ng karapatang pantao ng iba pang mga kautusang Federal hanggang sa ipagbawal ng mga ito ang diskriminasyon batay sa lahi, kulay, kasarian, o bansang pinagmulan sa mga programang tumatanggap ng Federal na tulong pinansiyal sa uri na sumasailalim mismo sa Title VI.